

**ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΟΥ Ε.Α.Ε.
ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2024-2025**

Για το μάθημα των Θρησκευτικών (Α', Β' και Γ' τάξεις) Λυκείου Ε.Α.Ε., εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο ΦΕΚ 699/τ. Β'/4-3-2020 (Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος των Θρησκευτικών Γενικού και Επαγγελματικού Λυκείου).

Κατά τη διδασκαλία του μαθήματος σε κάθε τάξη προτείνεται να μην αξιοποιηθούν ορισμένες θεματικές ενότητες ή υποενότητες από το Βιβλίο του Μαθητή, ώστε να δοθεί έμφαση στις «Προτεινόμενες δραστηριότητες», όπως αυτές αναφέρονται στην 3^η στήλη, στο «Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος των Θρησκευτικών Γενικού και Επαγγελματικού Λυκείου» (ΦΕΚ 699/τ. Β'/4-3-2020), το οποίο βρίσκεται στον σύνδεσμο: <http://iep.edu.gr/el/component/k2/1060-programma-spoudon-tou-mathimatou-ton-thriskoftikon-genikoy-kai-epaggelmatikoy-lykeiou>

Επισημάνση: Στο πλαίσιο του διδακτικού σχεδιασμού οι εκπαιδευτικοί προκειμένου να αξιοποιήσουν τις προτεινόμενες διαδικτυακές πηγές από το διδακτικό υλικό να προβαίνουν σε επανέλεγχο της εγκυρότητάς τους, διότι ενδέχεται ορισμένες από αυτές να είναι ανενεργές ή να οδηγούν σε διαφορετικό περιεχόμενο.

Α' τάξη	
Θεματικές ενότητες	Να μην αξιοποιηθούν από το βιβλίο του Μαθητή «Ορθόδοξη πίστη και λατρεία» οι σελίδες που αναφέρονται ακολούθως:
Θ.Ε.1.: Ορθόδοξη πίστη και διδασκαλία	1.3. Η μεταμορφωτική δύναμη της προσευχής στην Ορθόδοξη χριστιανική παράδοση, σελ. 24-25 (Η προσευχή ως μεταμορφωτική δύναμη στην Ορθόδοξη παράδοση)
Θ.Ε.2.: Το σώμα της Εκκλησίας	2.2. Θεία Ευχαριστία: Η ταυτότητα της Εκκλησίας, σελ. 57-59 (2. Αγίου Νικόλαου Καβάσιλα, Ερμηνεία της Θείας Λειτουργίας, 3. Θεία Λειτουργία, η Θυσία του Χριστού, 4. Μυσταγωγία) 2.3. Η ενότητα της εκκλησιαστικής κοινότητας, σελ. 68-70 (1. Επίσημα έγγραφα, 2. Μηνύματα, Ομιλίες)
Θ.Ε.3.: Λατρεία και μυστήρια της Ορθόδοξης Εκκλησίας	3.2. Οι γιορτές στην Ορθόδοξη Εκκλησία, σελ. 91-92 (1. Το θεολογικό νόημα της γιορτής και ο καθαγιασμός του χρόνου)
Θ.Ε.4.: Διαστάσεις της χριστιανικής διδασκαλίας	4.1. Χαρακτηριστικά χριστιανικού ήθους, σελ. 131-133 (Ηθος, ηθικισμός, ηθικολογία, ηθική, υποκρισία) 4.3. Η αγάπη ως πρόταση ζωής στον Χριστιανισμό, σελ. 149-152 (Η χριστιανική αγάπη ως υπέρβαση του εγωισμού και πρόταση ζωής στον Χριστιανισμό, Προσωπικές απόψεις και συγκεκριμένα πρότυπα αγάπης) 4.5. Η θεολογική χριστιανική θεώρηση για την ευθύνη [Η χριστιανική αντίληψη της ευθύνης (Θεός-άνθρωπος-κόσμος)], σελ. 162-164

Β΄ τάξη	
Θεματικές ενότητες	Να μην αξιοποιηθούν από το βιβλίο του Μαθητή «Χριστιανισμός και Θρησκειώματα» οι σελίδες που αναφέρονται ακολούθως:
Θ.Ε.1.: Ο Θεός	<p>1.2 Η αποκάλυψη του Θεού στον κόσμο, σελ. 13 (Θεοφάνεια και Αποκάλυψη)</p> <p>1.7 Το τέλος της ζωής στην Ορθόδοξη χριστιανική παράδοση, σελ. 37-40 (Ο θάνατος στη θεολογική και θρησκευτική γλώσσα, Ο θάνατος ως στοιχείο της ζωής)</p>
Θ.Ε.2.: Η προσφορά του Χριστιανισμού	<p>2.1 Η παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας, σελ. 42-45</p> <p>2.3 Το χριστιανικό μήνυμα και οι πανανθρώπινες αξίες, σελ. 57-59 (Ο χριστιανός ως σύγχρονος πολίτης της οικουμένης, Η οικουμενικότητα του χριστιανικού μηνύματος)</p> <p>2.6 Ο άλλος για τον χριστιανό, σελ. 72-76 (Προτάσεις με χριστιανικά κριτήρια τρόπων αποδοχής της ετερότητας, Ευθύνη του χριστιανού για τα κοινωνικά προβλήματα που προκύπτουν από την ετερότητα)</p>
Θ.Ε.3.: Η χριστιανική κοινότητα σε ένα πλουραλιστικό κόσμο	<p>3.5 Χριστιανισμός και εκκοσμίκευση, σελ. 95-97</p> <p>3.8 Ο «δούλος του Θεού» ελεύθερος από κάθε δουλεία, σελ. 109-112</p>
Θ.Ε.4.: Τα κυριότερα Θρησκειώματα	<p>4.2 Τα αφρικανικά θρησκειώματα, σελ. 119 (Η αφρικανική θρησκευτικότητα στοιχείο της αφρικανικής ψυχολογίας)</p> <p>4.5 Ο Ινδουισμός, σελ. 134-135 (Όψεις του σύγχρονου Ινδουισμού)</p>
Γ΄ τάξη	
Θεματικές ενότητες	Να μην αξιοποιηθούν από το βιβλίο του Μαθητή «Χριστιανισμός και σύγχρονος κόσμος» οι σελίδες που αναφέρονται ακολούθως:
Θ.Ε.2.: Ο Χριστιανισμός απέναντι στις προκλήσεις της εποχής	<p>2.1 Πλούτος και φτώχεια σελ. 25-30</p>

Παιδαγωγική αξιοποίηση διαδραστικών συστημάτων μάθησης

Ο/Η εκπαιδευτικός έχει στη διάθεσή του/της διαδραστικά συστήματα μάθησης, τα οποία λειτουργούν ως υποστηρικτικά εργαλεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ο διαδραστικός πίνακας συνιστά ένα τεχνολογικό μέσο που έχει τη λειτουργικότητα του συμβατικού πίνακα και τις δυνατότητες ενός υπολογιστή. Επιπλέον, η επιφάνεια εργασίας είναι αλληλεπιδραστική. Επομένως, ο διαδραστικός πίνακας μπορεί να αξιοποιηθεί ως εποπτικό μέσο αλλά και ως μέσο ενίσχυσης της μαθητοκεντρικής διδασκαλίας. Στην περίπτωση που αξιοποιείται αποκλειστικά ως εποπτικό μέσο, το αποτέλεσμα είναι η ενίσχυση των δασκαλοκεντρικών μεθόδων διδασκαλίας με τους/τις μαθητές/-τριες να έχουν τον ρόλο του παθητικού δέκτη της γνώσης. Ωστόσο, το ζητούμενο είναι ο μετασχηματισμός της

εκπαιδευτικής διαδικασίας προς την κατεύθυνση της ενεργού συμμετοχής των μαθητών/-τριών σε αυτήν. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, προϋπόθεση είναι η αξιοποίηση της διαδραστικότητας, του κύριου γνωρίσματος του τεχνολογικού αυτού μέσου που το διαφοροποιεί από άλλα. Βασικές δυνατότητες του διαδραστικού πίνακα είναι οι εξής:

α) Δημιουργία και διαχείριση απεριόριστου αριθμού σελίδων: ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να δημιουργεί περιεχόμενο σε πολλές σελίδες παράλληλα ή και να μεταφέρει περιεχόμενο από τη μια σελίδα στην άλλη. Καθώς εύκολα μπορεί να μετακινηθεί σε οποιαδήποτε σελίδα επιθυμεί ή και να αλλάξει τη σειρά τους, η μαθησιακή διαδικασία καθίσταται μη γραμμική. Επιπλέον, υπάρχει η δυνατότητα αποθήκευσης του περιεχομένου των σελίδων ή και καταγραφής του μαθήματος σε μορφή βίντεο, γεγονός που επιτρέπει τον διαμοιρασμό και την επαναχρησιμοποίησή του.

β) Δημιουργία/Εισαγωγή και διαχείριση αντικειμένων: υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας ή εισαγωγής αντικειμένων στις σελίδες ενός μαθήματος. Ο χρήστης μπορεί εύκολα να τα μετακινήσει ή να επιλέξει αλλαγή μεγέθους, περιστροφή, αντιγραφή και επικόλληση, διαγραφή, δημιουργία υπερσυνδέσμου κ.ά.

γ) Τοποθέτηση αντικειμένων σε επίπεδα - Σκίαση οθόνης: πρόκειται για λειτουργίες που επιτρέπουν την τμηματική παρουσίαση πληροφοριών, την προοδευτική εμφάνιση πολύπλοκου περιεχομένου και την εστίαση της προσοχής των μαθητών/-τριών.

δ) Χρήση ποικίλων εργαλείων: ο χρήστης έχει στη διάθεσή του σχεδιαστικά εργαλεία καθώς και εργαλεία γραφής και επισήμανσης (ποικιλία γραμμών διαφορετικού πάχους, χρώματος), ενώ υπάρχει η δυνατότητα επισήμανσης και σχολιασμού του προβαλλόμενου περιεχομένου επί της οθόνης. Σημαντική λειτουργία του διαδραστικού πίνακα είναι η αναγνώριση ελεύθερης γραφής ή ελεύθερου σχεδίου και η δυνατότητα μετατροπής σε κείμενο ή σχήμα αντίστοιχα. Επιπλέον, ο χρήστης μπορεί εύκολα να μεταφέρει ό,τι προβάλλεται επί του πίνακα (περιεχόμενο ιστοσελίδων, αρχείων pdf κ.ά.) στις σελίδες του μαθήματός του με τα εργαλεία καταγραφής οθόνης.

ε) Αξιοποίηση πολυμεσικού περιεχομένου (ήχος, βίντεο, κινούμενη εικόνα).

Η παιδαγωγική αξιοποίηση των παραπάνω λειτουργιών του διαδραστικού πίνακα κατά την εκπαιδευτική διαδικασία υποστηρίζει το έργο των εκπαιδευτικών προς την κατεύθυνση επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Για τον λόγο αυτό, οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται να αξιοποιούν τις δυνατότητες που παρέχουν τα διαδραστικά συστήματα μάθησης.